

DECYZJA KOMISJI**z dnia 19 grudnia 2012 r.****w sprawie pomocy państwa SA.26374 (C 49/08) (ex N 402/08) wdrożonej przez Polskę na rzecz PZL Dębica S.A.***(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 9464)***(Jedynie tekst w języku polskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2013/294/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami⁽¹⁾

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 13 sierpnia 2008 r. Polska poinformowała Komisję o planowanych środkach, które mały być przyznane na wsparcie restrukturyzacji przedsiębiorstwa PZL Dębica S.A. (zwanego dalej „PZL Dębica” lub „przedsiębiorstwem”). Pismem z dnia 3 października 2008 r. Komisja zwróciła się do Polski o przedłożenie pewnych brakujących dokumentów. Zostały one przekazane w dniu 20 października 2008 r.
- (2) Pismem z dnia 19 grudnia 2008 r. Komisja powiadomiła Polskę, że podjęła decyzję o wszczęciu w odniesieniu do ww. środków procedury określonej w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „Traktatem”) (zwaną dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”).
- (3) Decyzja o wszczęciu postępowania została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag. Żadna zainteresowana osoba trzecia nie zgłosiła uwag w sprawie decyzji o wszczęciu postępowania.
- (4) W odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania władze polskie przedłożyły dodatkowe informacje w dniach 12 lutego 2009 r., 9 lipca 2010 r., 16 maja 2011 r., 7 czerwca 2011 r. oraz 8 czerwca 2011 r.
- (5) W dniu 18 sierpnia 2011 r. Polska wystąpiła do Komisji o wstrzymanie się z oceną zgłoszonej pomocy do dnia

31 października 2011 r. W dniu 10 października 2011 r. Polska wycofała część zgłoszonych środków, tj. zastrzyk kapitałowy oraz pożyczkę na preferencyjnych warunkach; obydwie te środki miała przyznać państwowa Agencja Rozwoju Przemysłu (zwana dalej „ARP”).

- (6) W dniu 2 listopada 2011 r. Polska przedłożyła sprawozdanie mające na celu wykazanie, że pozostała część zgłoszenia, tj. odroczenie spłaty zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, jest zgodna z testem prywatnego wierzyciela i w związku z tym nie stanowi pomocy państwa.

- (7) Pismem z dnia 26 lipca 2012 r. Komisja zwróciła się do Polski o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień dotyczących szeregu kwestii. Polska udzieliła odpowiedzi pismem z dnia 31 sierpnia 2012 r., w którym powiadomiła również o zawarciu w dniu 1 marca 2012 r. porozumienia w sprawie odroczenia terminu spłaty zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz o uregulowaniu w dniu 14 sierpnia 2012 r. niespłaconego długu wobec miejscowego Urzędu Marszałkowskiego.

- (8) Władze polskie przedłożyły ostatnie informacje w dniu 6 grudnia 2012 r.

II. BENEFICJENT I PLANY RESTRUKTURYZACJI**1. Beneficjent**

- (9) PZL Dębica to średniej wielkości przedsiębiorstwo zatrudniające 212 pracowników; zajmuje się przede wszystkim produkcją urządzeń chłodniczych takich jak sprężarki, agregaty do wody lodowej i chillery, oziębiacze powietrza i cieczy, skraplacze natryskowo-wyparne, skraplacze płaszczowo-rurowe pionowe i poziome, aparatura zbiornikowa: oddzielacze cieczy, zbiorniki poziome, chłodnice międzystopniowe, ekonomizery, odolejające, zawory chłodnicze.
- (10) Przedsiębiorstwo ma siedzibę na terenie województwa podkarpackiego, tj. w regionie objętym zakresem art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu. Powstało ono w 1938 r., a od 1995 r. jest spółką akcyjną. W 1999 r. udziałowcami przedsiębiorstwa byli Skarb Państwa (25,08%) oraz pracownicy przedsiębiorstwa (74,92%). W 2006 r. przedsiębiorstwo całkowicie sprywatyzowano: akcjonariuszami zostali głównie byli i obecni pracownicy oraz ich spadkobiercy. W 2010 r. 16,7% akcji PZL Dębica nabył inwestor prywatny Eurotech.

⁽¹⁾ Dz.U. C 53 z 6.3.2009, s. 17.⁽²⁾ Dz.U. C 53 z 6.3.2009, s. 17.

(11) Udział przedsiębiorstwa w polskim rynku urządzeń chłodniczych jest niewielki (w 2006 r. wynosił mniej niż 1%). W 2006 r. 15,6% całkowitej sprzedaży stanowił wywóz, z czego 6,8% trafiło poza Unię. Na polskim rynku PZL Dębica stawia czoła silnej konkurencji ze strony licznych przedsiębiorstw, np. York International, GEA GRASSO Refrigeration Division, Mycom International Refrigeration (Ltd), MOSTOSTAL Wrocław SA, Aerzen Maschinenfabrik GmbH, Zakład Metalowy PILZNO.

2. Pierwszy plan restrukturyzacji

(12) Według władz polskich problemy finansowe przedsiębiorstwa sięgają 2002 r., kiedy przyjęto plan restrukturyzacji na lata 2002-2007, zaktualizowany następnie w październiku 2003 r. Obejmował on następujące środki:

- a) umorzenie należności w wysokości 2 358 689,41 PLN przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych („PFRON”);
- b) umorzenie należności w wysokości 1 063 790,45 PLN przez Radę Miejską w Dębicy;
- c) pożyczka uprzywilejowana w wysokości 3 890 000 PLN z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorstw na spłatę

części zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych („ZUS”) w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne;

- d) odroczenie przez ZUS terminu spłaty zadłużenia o wartości nominalnej 1 364 600 PLN;
- e) umorzenie przez Urząd Skarbowy w Dębicy należności w wysokości 914 522,15 PLN;
- f) cztery środki określone jako pomoc *de minimis* o całkowitej wartości 17 055,81 PLN.

(13) Z powodu ograniczeń budżetowych Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorstw nie był w stanie przyznać PZL Dębica obiecanej pożyczki (motyw 12 lit. c)). W związku z tym ZUS postanowił, że nie odroczy terminu spłaty pozostałej części należnej mu wierzytelności (zob. motyw 12 lit. d)) i w rezultacie przedsiębiorstwo PZL Dębica nie zrealizowało restrukturyzacji finansowej, na której opierał się plan.

(14) Mimo to przedsiębiorstwo z powodzeniem zrealizowało inne elementy planu restrukturyzacji, co z kolei doprowadziło do osiągnięcia niewielkich zysków już w 2006 r. W poniższej tabeli można znaleźć podsumowanie wyników finansowych przedsiębiorstwa w latach 2002-2011.

Tabela 1

Wyniki finansowe PZL Dębica w latach 2002-2011 (w mln PLN)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ⁽¹⁾
Sprzedaż netto	11,5	13,1	15	11,6	15,9	14	15	15,2	14	15,9	21,5
EBIT	-0,7	0,3	-0,2	-2	1,6	2	1,3	1,9	1,1	1,5	3,5
Zysk netto	-2,1	-0,9	-1,2	-3	0,5	1	0,01	0,5	0,01	0,2	2,7

1 EUR = ok. 4 PLN

(1) Prognoza na 2012 r. z sierpnia 2012 r. na podstawie danych za pierwszy i drugi kwartał 2012 r.

3. Drugi plan restrukturyzacji

(15) Restrukturyzacja finansowa w ramach pierwszego planu restrukturyzacji nie została przeprowadzona, w związku z czym w sierpniu 2008 r. do Komisji zgłoszono drugi plan restrukturyzacji. Celem drugiego planu była w znacznej mierze restrukturyzacja finansowa przedsiębiorstwa. Drugi plan restrukturyzacji obejmował następujące środki:

- a) zastrzyk kapitałowy od ARP w wysokości 4 965 800 PLN;
- b) pożyczkę uprzywilejowaną z ARP w wysokości 5 534 200 PLN na spłatę części zobowiązań wobec ZUS;

c) odroczenie terminu spłaty kolejnej części zobowiązań wobec ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych o nominalnej wartości 3 mln PLN;

d) umorzenie należności w wysokości 101 600 PLN przez miejscowy Urząd Marszałkowski.

III. DECYZJA O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

(16) W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażono wątpliwości co do zgodności ze rynkiem wewnętrznym następujących środków pomocy wchodzących w skład pierwszego planu restrukturyzacji:

a) odroczenia przez Radę Miejską w Dębicy terminu spłaty zadłużenia o nominalnej wartości 1 164 900 PLN,

- b) umorzenia przez Urząd Skarbowy w Dębicy należności w wysokości 914 522,15 PLN;
- c) odroczenia przez ZUS terminu spłaty zadłużenia o wartości nominalnej 1 364 600 PLN.

Komisja wyraziła również wątpliwości co do kwalifikacji środków wyszczególnionych w tabeli 2 jako pomocy *de minimis*.

- (17) Ponadto Komisja wyraziła wątpliwości, czy plan restrukturyzacji obejmuje wszelkie niezbędne elementy umożliwiające przywrócenie rentowności PZL Dębica, a 12-letni okres restrukturyzacji nie jest zbyt długi z punktu widzenia pkt 35 Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽³⁾ (zwanymi dalej „wytycznymi wspólnotowymi”).
- (18) Z uwagi na pomoc, którą przyznano w ramach pierwszego planu (motyw 12 lit. a) i b)), Komisja zakwestionowała również kwalifikowalność przedsiębiorstwa do dalszej pomocy restrukturyzacyjnej (zob. motyw 15) ze względu na zasadę „pierwszy i ostatni raz” (ustanowioną w sekcji 3.3 wytycznych wspólnotowych).
- (19) W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja stwierdziła, że w odniesieniu do środków, które Polska zakwalifikowała jako środki przedakcesyjne (motyw 16 lit. a)–c) niniejszej decyzji), Komisji nie przedstawiono żadnego prawnie wiążącego aktu, w którym właściwe organy krajowe zobowiązałyby się do przyznania pomocy.
- (20) Jeżeli chodzi o rzeczywistą wartość pomocy już udzielonej przedsiębiorstwu, Komisja wyraziła również wątpliwości, czy pomoc *de minimis* przyznana w 2006 r. może być uznana za pomoc tego typu, jako że przyznano ją przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji, co zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. h) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis*⁽⁴⁾ wyklucza zastosowanie pomocy tego typu.
- (21) Komisja miała wreszcie wątpliwości, czy można zaakceptować proponowane środki wyrównawcze – były one powiązane z przywróceniem długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa, a jako takie nie mogły być uznane za środki wyrównawcze. Komisja podkreśliła też, że Polska nie wykazała, że zaniechane formy działalności nie przynosiły strat.

IV. UWAGI PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

- (22) W niniejszym rozdziale znajdują się wyłącznie uwagi władz polskich dotyczące środków, których nie wycofano w trakcie postępowania.

⁽³⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 379 z 28.12.2006, s.5.

1. Czas trwania restrukturyzacji

- (23) Jeżeli chodzi o czas trwania procesu restrukturyzacji, władze polskie podkreśliły, że oba plany restrukturyzacji należy traktować jako jeden łączny plan, ponieważ pierwszy plan zakończył się niepowodzeniem nie z winy przedsiębiorstwa, a drugi plan zasadniczo stanowił kontynuację nieukończonyj restrukturyzacji finansowej z pierwszego planu.

2. Zasada „pierwszy i ostatni raz”

- (24) Polska wycofała środki pomocy wymienione w motywie 15 lit. a) i lit. b), gdyż zgodnie z decyzją o wszczęciu postępowania ich przyznanie potencjalnie mogłoby narużyć zasadę „pierwszy i ostatni raz”. Według władz polskich ww. środki wycofano, ponieważ przedsiębiorstwo PZL Dębica utraciło status dużego przedsiębiorstwa. PZL Dębica, jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 250 pracowników, nie kwalifikuje się już do finansowania z ARP, ponieważ ARP finansuje wyłącznie duże przedsiębiorstwa. Nie wycofano jednak odroczenia terminu spłaty zadłużenia wobec ZUS oraz umorzenia zobowiązań wobec Urzędu Marszałkowskiego. Argumenty władz polskich dotyczące ww. środków przedstawiono poniżej.

3. Pomoc obiecana przed przystąpieniem

- (25) Jeżeli chodzi o trzy środki, które w decyzji o wszczęciu postępowania zakwalifikowano jako pomoc obiecana przed przystąpieniem do Unii (motyw 16 lit. a)–c) niniejszej decyzji), Polska przedstawiła dokumenty na poparcie swojego twierdzenia, że pomoc przyznano przed przystąpieniem i w związku z tym nie stanowi ona nowej pomocy.

Zobowiązania wobec Rady Miejskiej w Dębicy

- (26) W odniesieniu do zobowiązań wobec Rady Miejskiej w Dębicy Polska przedłożyła akt notarialny potwierdzający, że zobowiązania uregulowano w dniu 31 maja 2004 r. w formie przeniesienia własności mienia na rzecz Rady Miejskiej w Dębicy. W akcie notarialnym wymieniono uregulowanie zobowiązania głównego w wysokości 1 116 788,60 PLN oraz odsetek za zwłokę w wysokości 592 669,80 PLN.⁽⁵⁾

- (27) Polska wyjaśniła również, że pierwszy plan restrukturyzacji nie obejmował tego środka, ponieważ wniosek o przyznanie pomocy skierowany przez PZL Dębica do Rady Miejskiej w Dębicy został rozpatrzony negatywnie.

Zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego

- (28) W odniesieniu do zobowiązania w wysokości 914 522,15 PLN wobec Urzędu Skarbowego Polska

⁽⁵⁾ W odniesieniu do ww. zobowiązania, narosłego w latach 2001–2002, odsetki za zwłokę w okresie odroczenia 2001–2004 wyniosły od 14 % do 31 %. Zob. tabela 3. W decyzji o wszczęciu postępowania jest mowa o kwocie zobowiązania wynoszącej 1 164 900 PLN; kwota ta została skorygowana przez Polskę i wynosi 1 116 788,60 PLN.

przedłożyła decyzję z dnia 20 października 2003 r. o warunkach restrukturyzacji podpisaną przez naczelnika miejscowego Urzędu Skarbowego. Zgodnie z tą decyzją kwota 636 729,85 PLN wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 277 822,30 PLN miała zostać umorzona.

- (29) Polska wyjaśniła, że sklasyfikowanie tej pomocy w decyzji o wszczęciu postępowania jako obiecanej przed przystąpieniem, ale nieprzyznanej, jest niepoprawne z kilku powodów.
- (30) Po pierwsze, Polska wyjaśniła mechanizm przyznawania pomocy przewidziany w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznonprawnych od przedsiębiorców⁽⁶⁾ („ustawie z 2002 r.”). Ww. ustawa przewiduje, że na wniosek przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji organ przyznający pomoc (np. Urząd Skarbowy) może wydać decyzję o warunkach restrukturyzacji („decyzję o restrukturyzacji”). Na mocy tej decyzji beneficjent uzyskuje prawo do otrzymania środka pomocy. Faktyczna płatność lub umorzenie (w zależności od środka) odbywa się na podstawie decyzji wykonawczej, w której organ przyznający pomoc stwierdza zakończenie restrukturyzacji („decyzja wykonawcza”). Według władz polskich ww. decyzja wykonawcza ma na celu potwierdzenie, że beneficjent pomocy (i) przedłożył uaktualniony program restrukturyzacji oraz informacje o sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, (ii) wpłacił opłatę restrukturyzacyjną oraz (iii) nie nagromadził nowych zobowiązań wobec organu przyznającego pomoc. Polska podkreśliła, że decyzja wykonawcza to tylko akt administracyjny potwierdzający, że spełniono warunki określone w decyzji o restrukturyzacji. Zgodnie z ustawą z 2002 r. organ przyznający pomoc weryfikuje spełnienie warunków restrukturyzacji nie wcześniej niż 15 miesięcy od wydania decyzji o restrukturyzacji.
- (31) Po drugie, Polska powiadomiła Komisję, że Urząd Skarbowy nie wydał dla przedsiębiorstwa PZL Dębica decyzji wykonawczej. Według władz polskich nie nastąpiło to, ponieważ niektóre polskie organy publiczne nie były pewne, jak należy interpretować przepisy regulujące przyznawanie pomocy państwa obowiązujące od dnia 1 maja 2004 r. W związku z tym niektóre organy postanowiły poczekać, aż Komisja zajmie stanowisko na temat przedmiotowych środków. Polska przedłożyła oświadczenie naczelnika przedmiotowego Urzędu Skarbowego, który potwierdził, że taka właśnie sytuacja wystąpiła w przypadku PZL Dębica.
- (32) Po trzecie, Polska podkreśliła, że na mocy decyzji Urzędu Skarbowego z dnia 20 października 2003 r. PZL Dębica otrzymywała prawo do umorzenia. Polska odniosła się do decyzji Komisji z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie Stoczni Gdynia⁽⁷⁾, aby dowieść, że do określenia, czy

przedmiotowy akt przyznał prawo do pomocy, należy zastosować krajowy porządek prawny. W tym kontekście Polska zwróciła też uwagę na uzasadnione oczekiwania ze strony beneficjentów pomocy oraz na fakt, że brak wydania decyzji wykonawczej przez organ przyznający pomoc może zostać zakwestionowany przez PZL Dębica przed sądem. W odniesieniu do tej ostatniej możliwości Polska przywołała wyroki polskiego Sądu Najwyższego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego, które potwierdzają, że wydanie decyzji o restrukturyzacji nakłada na państwo obowiązek, a decyzja wykonawcza nie mogła wpłynąć na ten obowiązek, ponieważ jest obligatoryjna, tj. niezależna od uznania administracyjnego⁽⁸⁾.

- (33) Poza tym Polska przedstawiła oświadczenie naczelnika miejscowego Urzędu Skarbowego, który potwierdził, że PZL Dębica spełnia wymogi prawne niezbędne do wydania decyzji wykonawczej (o której mowa w motywie 30), jednak Urząd Skarbowy oczekiwał na wynik postępowania prowadzonego przez Komisję.
- (34) Środek, o którym mowa w motywie 16 lit. c), omówiono poniżej w tytule 5 – Odroczenie terminu spłaty zobowiązań wobec ZUS.

4. De minimis

- (35) Władze polskie powiadomiły Komisję, że wszystkie środki *de minimis* przyznano przedsiębiorstwu w 2006 r., kiedy obowiązywało rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis*⁽⁹⁾ (rozporządzenie (WE) nr 1998/2006 miało zastosowanie dopiero od dnia 1 stycznia 2007 r.); zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 69/2001 przyznawanie pomocy *de minimis* przedsiębiorstwom w trudnej sytuacji finansowej nie było zabronione.
- (36) W odpowiedzi na wątpliwości Komisji dotyczące mechanizmu obliczania pomocy, władze polskie wyjaśniły wzór wykorzystywany do obliczania elementów pomocy określony w polskim rozporządzeniu z dnia 11 sierpnia 2004 r.⁽¹⁰⁾ Wzór uwzględnia różnicę pomiędzy stopą referencyjną i stopą naliczania opłaty prolongacyjnej. Przedłożono zaktualizowane wyliczenia elementu pomocy *de minimis*; można je znaleźć w tabeli 2.

⁽⁸⁾ Wyrok polskiego Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie I FSK 630/05 oraz wyrok polskiego Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2007 r. w sprawie I UK 288/06.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 30.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz.U. Nr 194 poz. 1983).

⁽⁶⁾ Dz. U. Nr 155 poz. 1287 ze zm.

⁽⁷⁾ Decyzja Komisji 2010/47/WE z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 17/05 (ex N 194/05 i PL 34/04) udzielonej przez Polskę Stoczni Gdynia (Dz.U. L 33 z 4.2.2010, s. 1).

Tabela 2

Pomoc *de minimis* – według Polski

Organ przyznający pomoc	Rodzaj środka i data decyzji		Czas trwania pomocy	
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o odroczeniu z dnia 7 kwietnia 2006 r.	264 186 PLN	84 dni	35,00 PLN
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o odroczeniu z dnia 28 lipca 2006 r.		14 dni	52,84 PLN
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Dębicy	Decyzja o odroczeniu z dnia 8 września 2006 r.	614 520 PLN	7 dni	6,06 PLN
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o umorzeniu z dnia 5 października 2006 r.	20 772 PLN	—	20 772 PLN
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o odroczeniu z dnia 5 października 2006 r.	83 704 PLN	72 dni	7,75 PLN
SUMA:				20 873,65

- (37) Polska powiadomiła Komisję, że jedynie Urząd Skarbowy ustanowił zabezpieczenie dla celów odroczenia. Pokrywało ono 100% wartości nominalnej odroczenia. Polska jednocześnie podkreśliła, że nawet gdyby do ww. stopy dodano 600 punktów bazowych, zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych z 1997 r. ⁽¹¹⁾, wartość pomocy *de minimis* wciąż byłaby znacznie niższa od progu wynoszącego 100 000 EUR.

5. Odroczenie terminu spłaty zobowiązań wobec zus

- (38) Jeżeli chodzi o odroczenie terminu spłaty zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych wobec ZUS – które pojawiają się w obu planach restrukturyzacji jako wartość rosnąca – władze polskie przypomniały po pierwsze, że wartość tych zobowiązań wzrosła, ponieważ restrukturyzacja finansowa planowana w ramach pierwszego planu restrukturyzacji zakończyła się niepowodzeniem. W ramach tego planu zobowiązania wobec ZUS miały być uregulowane poprzez: (i) spłatę zobowiązań w wysokości 3 890 000 PLN środkami pochodzącymi z pożyczki z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorstw oraz (ii) odroczenie terminu spłaty kolejnej części zobowiązań w wysokości 1 364 600 PLN. Jak wskazano powyżej (zob. motyw 13), restrukturyzacja finansowa tych zobowiązań zakończyła się niepowodzeniem.
- (39) Ponadto władze polskie przypomniały, że ZUS postanowił przystąpić do drugiego planu restrukturyzacji, który przewidywał (i) spłatę zadłużenia w wysokości 5,5 mln PLN środkami pochodzącymi z pożyczki, którą miała przyznać ARP, oraz (ii) odroczenie terminu spłaty dodatkowych 3 mln PLN. Jak wskazano powyżej (zob. motyw 5), przedsiębiorstwo PZL Dębica nie otrzymało obiecanej pożyczki, a Polska wycofała odpowiednią część zgłoszenia.
- (40) Polska powiadomiła Komisję, że zobowiązania PZL Dębica wobec ZUS, tak jak wszystkie inne zobowiązania przedsiębiorstwa wobec organów publicznych, były oprocentowane odsetkami za zwłokę obliczanymi za pomocą wzoru opisanego w art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa ⁽¹²⁾. Stawka odsetek za zwłokę jest równa sumie 200% podstawowej stopy oprocentowania, ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, i 2% (200 punktów bazowych) (zob. tabela 3). Stawka ta nie może być niższa niż 8% i w niniejszej sprawie wynosiła od 10% do 46%.

Tabela 3

Zmiany stawek odsetek za zwłokę w latach 2000-2012

Oprocentowanie	Okres stosowania	Oprocentowanie	Okres stosowania	Oprocentowanie	Okres stosowania	Oprocentowanie	Okres stosowania
41%	od 18.11.1999 do 23.02.2000	20%	od 26.09.2002 do 23.10.2002	13%	od 30.06.2005 do 27.07.2005	13%	od 24.12.2008 do 28.01.2009

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 273 z 9.9.1997, s. 3.

⁽¹²⁾ Dz. U. Nr 137 poz. 926 ze zm.

Oprocentowanie	Okres stosowania	Oprocentowanie	Okres stosowania	Oprocentowanie	Okres stosowania	Oprocentowanie	Okres stosowania
43%	od 24.02.2000 do 30.08.2000	18%	od 24.10.2002 do 27.11.2002	12,5%	od 28.07.2005 do 31.08.2005	11,5%	od 28.01.2009 do 26.02.2009
46%	od 31.08.2000 do 28.02.2001	17,5%	od 28.11.2002 do 29.01.2003	12%	od 01.09.2005 do 31.01.2006	11%	od 26.02.2009 do 26.03.2009
44%	od 01.03.2001 do 28.03.2001	17%	od 30.01.2003 do 26.02.2003	11,5%	od 01.02.2006 do 28.02.2006	10,5%	od 26.03.2009 do 25.06.2009
42%	od 29.03.2001 do 27.06.2001	16%	od 27.02.2003 do 26.03.2003	11%	od 01.03.2006 do 25.04.2007	10%	od 25.06.2009 do 09.11.2010
39%	od 28.06.2001 do 22.08.2001	15,5%	od 27.03.2003 do 24.04.2003	11,5%	od 27.04.2007 do 26.06.2007	12%	od 09.11.2010 do 20.01.2011
37%	od 23.08.2001 do 25.10.2001	14,5%	od 25.04.2003 do 28.05.2003	12%	od 28.06.2007 do 29.08.2007	12,5%	od 20.01.2011 do 06.04.2011
34%	od 26.10.2001 do 28.11.2001	14%	od 29.05.2003 do 25.06.2003	12,5%	od 30.08.2007 do 28.11.2007	13%	od 06.04.2011 do 12.05.2011
31%	od 29.11.2001 do 30.01.2002	13,5%	od 26.06.2003 do 30.06.2004	13%	od 29.01.2007 do 31.01.2008	13,5%	od 12.05.2011 do 09.06.2011
27%	od 31.01.2002 do 25.04.2002	14,5%	od 01.07.2004 do 28.07.2004	13,5%	od 31.01.2008 do 28.02.2008	14%	od 09.06.2011 do 10.05.2012
25%	od 26.04.2002 do 29.05.2002	15%	od 29.07.2004 do 25.08.2004	14%	od 28.02.2008 do 27.03.2008	14,5%	od 10.05.2012
24%	od 30.05.2002 do 26.06.2002	16%	od 26.08.2004 do 30.03.2005	14,5%	od 27.03.2008 do 26.06.2008		
23%	od 27.06.2002 do 28.08.2002	15%	od 31.03.2005 do 27.04.2005	15%	od 26.06.2008 do 27.11.2008		
21%	od 29.08.2002 do 25.09.2002	14%	od 28.04.2005 do 29.06.2005	14,5%	od 27.11.2008 do 24.12.2008		

- (41) Polska przedłożyła szczegółowe tabele, w których przedstawiono, jak zmieniło się zadłużenie wobec ZUS. W tabeli 4 można znaleźć podsumowanie ww. zmian w okresie do dnia 31 sierpnia 2012 r. Polska podkreśliła, że pomimo zadłużenia, które narastało głównie w latach 2000-2005, przedsiębiorstwo regulowało bieżące płatności na rzecz ZUS; były to znaczne kwoty wynoszące w okresie od 2000 r. do sierpnia 2012 r. w sumie ponad 16 mln PLN.

Tabela 4

Ewolucja zobowiązań wobec ZUS-u

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)				
Rok powstania zobowiązania	Kwota zobowiązania	Odsetki za zwłokę naliczone od danej kwoty do dnia odroczenia terminu spłaty	Zobowiązania spłacone (sprzedaż aktywów, zajęcie, inne)	Bieżące płatności
2000	858 316,96	1 620 527		716 640,45
2001	316 419	459 493		1 488 486,33
2002	865 163	1 047 139		660 324,32
2003	895 884	934 062	85 778,2	605 518,54
2004	901 451	811 765	1 693 035,91	746 285,3
2005	864 702,91	649 609	359 747,06	434 477,93

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)				
Rok powstania zobowiązania	Kwota zobowiązania	Odsetki za zwłokę naliczone od danej kwoty do dnia odroczenia terminu spłaty	Zobowiązania spłacone (sprzedaż aktywów, zajęcie, inne)	Bieżące płatności
2006				1 296 650,17
2007	52 576,90	28 202	2 143 961,82	1 537 920,23
2008	733,03	262	860 347,5	2 173 711,58
2009	605,51	159	61 677,5	1 709 954,28
2010	585,2	104	1 943 231,85	1 933 300,65
2011			1 281 171,85	1 998 651,89
2012			996 249,84	1 229 480,82
Suma na dzień 15.08.2012	4 756 437,51	5 551 322	9 425 201,53	16 531 402,49

(42) Władze polskie przestawiły też informacje dotyczące innych środków, które podjął ZUS w celu zabezpieczenia i zaspokojenia wierzytelności.

a) Po pierwsze, w latach 2001-2007 ZUS ustanowił hipotekę pokrywającą 100% wartości wierzytelności. W miarę wzrostu wysokości zobowiązania, hipoteką obejmowano nowe aktywa w celu zabezpieczenia nowych wierzytelności.

b) Po drugie, począwszy od 2003 r. ZUS podjął działania mające na celu odzyskanie należności; poprzez kontrolowaną sprzedaż majątku przedsiębiorstwa oraz poprzez zajęcie środków pieniężnych znajdujących się na kontach PZL Dębica ZUS odzyskał niemal 9 mln PLN. Polska dostarczyła szczegółowe informacje dotyczące sprzedaży majątku PZL Dębica, dzięki której przedsiębiorstwo zdołało zmniejszyć swój dług wobec ZUS o ok. 7 mln PLN w okresie 2004-2008 (zob. tabela 5). Polska wyjaśniła, że PZL Dębica zamierza kontynuować sprzedaż majątku, jednak od 2009 r., w związku z kryzysem gospodarczym, przedsiębiorstwu nie udało się znaleźć nabywcy, który zaoferowałby cenę rynkową za dany składnik majątku.

c) Po trzecie, Polska przedstawiła pochodzące z tamtego okresu dowody, które potwierdzają, że w 2006 r. ZUS rozważał złożenie wniosku o upadłość PZL Dębica. Polska przedstawiła pismo z dnia 20 listopada 2011 r., w którym ZUS powiadomił przedsiębiorstwo o zamiarze złożenia wniosku o upadłość PZL Dębica. Przedsiębiorstwo PZL Dębica odpowiedziało ZUS pismem z dnia 12 grudnia 2006 r., w którym przedstawiło wyjaśnienia dotyczące pierwszego planu restrukturyzacji, sytuacji finansowej i perspektywy przedsiębiorstwa, wspominając między innymi, że w 2006 r. przedsiębiorstwo osiągnie pierwsze zyski. Przedsiębiorstwo PZL Dębica wystąpiło do ZUS o nieskładanie wniosku o upadłość przedsiębiorstwa oraz o wstrzymanie zajęć majątku, które zdaniem przedsiębiorstwa zakłócały trwający proces restrukturyzacji. W odpowiedzi z dnia 16 stycznia 2007 r.

ZUS powiadomił PZL Dębica, że postanowił nie składać wniosku o upadłość przedsiębiorstwa, jednak nadal będzie zajmował i sprzedawał jego aktywa.

d) Wreszcie, Polska wyjaśniła, że w ramach 9 milionów PLN odzyskanych przez ZUS w latach 2003-2012 znajdują się również dowolne spłaty dokonywane przez przedsiębiorstwo, możliwe dzięki osiąganym od 2006 r. zyskom oraz dzięki zastrzykowi kapitałowemu przez prywatnego inwestora w 2010 r.

Tabela 5

Sprzedaż aktywów PZL Dębica

Numer działki	Rodzaj aktywów	Data sprzedaży	Cena sprzedaży w PLN
430/51 430/52 430/14	Ocynkownia	17.02.2004	[...] (*)
430/144	działka niezabudowana	19.10.2006	[...]
430/104	działka niezabudowana	31.01.2007	[...]
430/141	budynek kompresorowni	5.07.2007	[...]
430/44	działka zabudowana	15.11.2007	[...]
430/10 430/113 430/114 430/115 430/156	hala przemysłowa działka zabudowana działka zabudowana działka zabudowana droga	12.12.2007	[...]

Numer działki	Rodzaj aktywów	Data sprzedaży	Cena sprzedaży w PLN
430/49 430/140 430/155 430/157 430/159	działki zabudowane i niezabudowane, droga	16.01.2008	[...]
430/162	hala magazynowa	09.07.2008	[...]
430/164 430/166	działki niezabudowane	16.12.2008	[...]
Suma:			7 171 500

(*) Informacje poufne.

- (43) W październiku 2011 r., po wycofaniu części zgłoszonych środków, tj. zastrzyku kapitałowego oraz pożyczki na preferencyjnych warunkach, Polska poinformowała Komisję o swojej analizie, że odroczenie terminu spłaty zobowiązań wobec ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych (zob. motyw 15 lit. c) jako część notyfikowanego planu restrukturyzacji) jest zgodne z testem prywatnego wierzyciela i w związku z tym nie stanowi pomocy państwa.
- (44) W tym celu w 2011 r. przedsiębiorstwo PZL Dębica zleciło niezależnemu przedsiębiorstwu Consulting z siedzibą w Katowicach przeprowadzenie analizy. Ekspert przedstawił analizę testu prywatnego wierzyciela opartą na porównaniu następujących dwóch scenariuszy:
- opcja 1 – egzekucja wszystkich należności finansowych przez ZUS. Według analizy w takim scenariuszu przedsiębiorstwo PZL Dębica byłoby zmuszone do wniesienia wniosku o upadłość. W tym scenariuszu ZUS odzyskałby od 60% do 70% należności w ciągu 3-4 lat.
 - opcja 2 – uregulowanie zobowiązań wobec ZUS w drodze odroczenia terminu spłaty całej kwoty. W takim scenariuszu ZUS miałby otrzymać w 96 ratach całą należną kwotę oraz opłatę za odroczenie w wysokości 1,6 mln PLN. Polska podkreśliła, że ZUS zyskałby ponadto 2 mln PLN rocznie w bieżących płatnościach dzięki kontynuacji działalności przedsiębiorstwa.
- (45) W sierpniu 2012 r. Polska powiadomiła Komisję, że w oparciu o test prywatnego wierzyciela przedsiębiorstwo PZL Dębica oraz ZUS zawarły w dniu 1 marca 2012 r. porozumienie w sprawie odroczenia terminu spłaty zadłużenia. Polska wyjaśniła, że ZUS przeanalizował zalety obydwu opcji w celu odzyskania możliwie pełnej sumy wierzytelności. Porozumienie dotyczy kwoty należnej w tym dniu wynoszącej [7,0 -13,0 mln] PLN, w tym zadłużenia w wysokości [3,5 – 6,5 mln] PLN oraz odsetek za zwłokę w wysokości [3,5 – 6,5 mln] PLN. Oprócz ww. kwoty przedsiębiorstwo miało uiścić opłatę za odroczenie w wysokości [1,0 – 1,7 mln] PLN. Odroczenie przewiduje spłatę w 96 ratach miesięcznych; dziewięć z nich już zapłacono. Polska przedstawiła następujące porównanie opcji, jakie miał ZUS w 2012 r. (tabela 6).

Tabela 6

Odzyskanie należności od przedsiębiorstwa PZL Dębica przez ZUS – porównanie opcji (wartości w PLN)

	Opcja 1 – odroczenie	Opcja 2 – likwidacja
Stopień zaspokojenia należności	[7 – 13 mln]	[4 – 8 mln]
(kwota główna + odsetki za zwłokę)	100%	od 60% do 70%
Inne kwoty	[1,0 – 1,7 mln] opłata za odroczenie	brak odsetek za zwłokę od momentu likwidacji
Płatności bieżące do momentu odzyskania wszystkich należności	15,2 mln	2,9 mln
Suma otrzymanych środków	[23,2 – 29,9 mln]	[6,9 – 10,9 mln]
Termin odzyskania należności	do 2020 r. Wcześniejsze odzyskanie należności jest możliwe, jeżeli dodatkowe aktywa objęte hipoteką zostaną sprzedane po cenie rynkowej przed 2020 r.	po 2016 r.

- (46) Strona polska zauważyła ponadto, że ZUS nadal posiada zabezpieczenie hipoteczne na majątku przedsiębiorstwa o łącznej wartości 6 243 002,55 PLN. Porozumienie przewiduje, że spieniężenie tego majątku zmniejszy automatycznie wartość kwoty zadłużenia będącej przedmiotem porozumienia i umożliwi w ten sposób spłatę szybszą aniżeli w ciągu 96 miesięcy, jak przewiduje to porozumienie.

6. Zobowiązania wobec urzędu marszałkowskiego

- (47) Polska potwierdziła Komisji, że zobowiązania wobec miejscowego Urzędu Marszałkowskiego, o których mowa w drugim planie restrukturyzacji, uregulowano w dniu 14 sierpnia 2012 r. Obejmowały one kwotę należną w wysokości 61 104,97 PLN, która narosła w latach 1999-2001, oraz odsetki za zwłokę w wysokości 103 566,29 PLN, które narosły od tamtej pory.

V. OCENA

- (48) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu, pomoc państwa to pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

- (49) Warunki określone w art. 107 ust. 1 Traktatu są kumulatywne, w związku z czym aby środek został zakwalifikowany jako pomoc państwa, wszystkie warunki muszą zostać spełnione.
- (50) Opierając się decyzji o wszczęciu postępowania, Komisja dokona oceny następujących środków:
- a) wycofane środki;
 - b) środki przedakcesyjne;
 - c) zobowiązania uregulowane przez PZL Dębica;
 - d) środki przyznane po przystąpieniu Polski do Unii:
 - (i) pomoc *de minimis*,
 - (ii) odroczenie terminu spłaty zobowiązań wobec ZUS.
- (51) Jeżeli natomiast środki zostały przyznane po dniu przystąpienia, wówczas stanowią one nową pomoc, której zgodność z rynkiem wewnętrznym Komisja ocenia zgodnie z procedurą określoną w art. 108 Traktatu.
- (52) Polska utrzymuje, że, oprócz dwóch środków, które w decyzji o wszczęciu postępowania zakwalifikowano jako środki przedakcesyjne (zob. motyw 12 lit. a) i b) niniejszej decyzji), również decyzję o umorzeniu, wydaną przez miejscowego Naczelnika Urzędu Skarbowego w 2003 r. i obejmującą kwotę 914 522,15 PLN, należy uznać za pomoc przedakcesyjną.

Umorzenie przez Urząd Skarbowy w Dębicy

1. Wycofane środki

- (51) Zgodnie z art. 8 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽¹³⁾ państwo członkowskie może wycofać zgłoszenie odpowiednio wcześniej po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, zanim Komisja podejmie decyzję w sprawie charakteru zgłoszonego środka pomocy, w skutek czego postępowanie jest zakończone.
- (52) Władze polskie wycofały dwa zgłoszone środki, które miały zostać wdrożone w ramach drugiego planu restrukturyzacji, a mianowicie zastrzyk kapitałowy i pożyczkę uprzywilejowaną o łącznej wartości 10,5 mln PLN (zob. motyw 15 lit. a) i b)). Postępowanie Komisji w odniesieniu do powyższych środków zgodnie z art. 8 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 musi być zakończone.

2. Środki przedakcesyjne

- (53) Środki pomocy przyznane przed dniem przystąpienia i niemające zastosowania po przystąpieniu Polski do Unii nie mogą być badane przez Komisję ani w ramach procedur określonych w art. 108 Traktatu, ani w ramach procedury mechanizmu przejściowego. Mechanizm ten nie upoważnia Komisji do dokonywania przeglądu środków pomocy, które nie mają zastosowania po dniu przystąpienia, ani jej do tego nie zobowiązuje.
- (54) Pomoc udzieloną przez Polskę uznaje się za udzieloną przed dniem przystąpienia, jeżeli właściwy organ przyjął przed dniem 1 maja 2004 r. prawnie wiążący akt, na mocy którego zobowiązał się do udzielenia pomocy. Pomoc indywidualna nie ma zastosowania po dniu przystąpienia, jeżeli dokładne zaangażowanie ekonomiczne państwa jest znane momencie przyznawania pomocy.

- (57) W odpowiedzi na wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania wątpliwości Komisji dotyczące braku dokumentu potwierdzającego przyznanie pomocy Polska przedstawiła akt przyznający pomoc z dnia 20 października 2003 r. i wyjaśniła procedurę przyznawania pomocy wynikającą z ustawy z 2002 r. (zob. motyw 30 niniejszej decyzji).

- (58) Strona polska przedstawiła Komisji analizę polskiego prawa, zgodnie z którą decyzja o restrukturyzacji z 2003 r. stanowi prawnie wiążący akt, na podstawie którego Urząd Skarbowy zobowiązany jest umorzyć zaległość podatkową. Do decyzji o restrukturyzacji dołączono szereg weryfikowalnych warunków o charakterze obiektywnym (zob. motyw 28). Władze polskie potwierdziły, że PZL Dębica spełnia te warunki. Jako że Komisja nie posiada informacji, które zaprzeczałyby temu stanowi rzeczy, Komisja uważa, że przyznanie umorzenia miało miejsce przed przystąpieniem Polski do Unii.

3. Zobowiązania uregulowane przez pzl dębica

- (59) W trakcie postępowania Polska powiadomiła Komisję, że przedsiębiorstwo PZL Dębica uregulowało następujące zobowiązania:

a) zobowiązanie wobec Rady Miejskiej w Dębicy o wartości nominalnej 1 116 788,60 PLN oraz odsetki za zwłokę w wysokości 592 669,80 PLN, uregulowane w dniu 31 maja 2004 r.

b) zobowiązania wobec miejscowego Urzędu Marszałkowskiego o wartości nominalnej 61 104,97 PLN oraz odsetki za zwłokę w wysokości 103 566,29 PLN, uregulowane w dniu 14 sierpnia 2012 r.

- (60) Polska przedstawiła dowody potwierdzające uregulowanie powyższych zobowiązań.

Zobowiązania wobec Rady Miejskiej w Dębicy uregulowane w dniu 31 maja 2004 r.

- (61) Polska powiadomiła Komisję, że w ramach negocjacji w sprawie restrukturyzacji z wierzycielami publicznymi, które doprowadziły do aktualizacji pierwszego planu restrukturyzacji w październiku 2003 r., przedsiębiorstwo PZL Dębica zwróciło się do Rady Miejskiej w Dębicy o objęcie planem restrukturyzacji długu przedsiębiorstwa

⁽¹³⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

wobec Rady w kwocie 1 116 788,60 PLN. Rada Miejska w Dębicy rozpatrzyła wniosek negatywnie a przedsiębiorstwo zdołało uregulować zobowiązanie w dniu 31 maja 2004 r., tj. miesiąc po przystąpieniu Polski do Unii.

- (62) Komisja zauważa, że zobowiązanie podlegało wysokim i złożonym odsetkom za zwłokę w wysokości od 44% do 13,5% (zob. tabela 3). Łącznie odsetki za zwłokę uiszczane przez przedsiębiorstwo PZL Dębica w dniu 31 maja 2004 r. wyniosły 592 669,80 PLN.
- (63) Stopa zwrotu, która byłaby zastosowana przez Komisję do bezprawnie przyznanej pomocy w przypadku Polski w okresie 1 maja 2004 r. – 31 maja 2004 r. wynosiła 7,62% ⁽¹⁴⁾. Ta stopa jest znacznie niższa niż zastosowana przez Polskę stawka odsetek za zwłokę.
- (64) Ponieważ zobowiązania zostały w całości uregulowane, a odsetki za zwłokę w wysokości 13,5%, którymi obłożono zobowiązania PZL Dębica w dniach 1 maja 2004 r. – 31 maja 2004 r., były znacznie wyższe niż stosowana przez Komisję stopa zwrotu wynosząca 7,62%, Komisja doszła do wniosku, że odzyskanie odbyło się zgodnie z zawiadomieniem Komisji „Zapewnienie skutecznego wykonania decyzji Komisji nakazujących państwowemu członkowskim odzyskanie pomocy przyznanej bezprawnie i niezgodnie ze wspólnym rynkiem” ⁽¹⁵⁾ („zawiadomienie w sprawie odzyskania pomocy”). Kwota zapłaconych faktycznie odsetek przekracza kwotę odsetek, którą wyliczono by w przypadku negatywnej decyzji zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽¹⁶⁾. W związku z tym Komisja odnotowuje uregulowanie zadłużenia, bez uszczerbku dla przyszłej kwalifikacji przedmiotowego środka przez Komisję dla celów stosowania zasady „pierwszy i ostatni raz”.
- Zobowiązania wobec miejscowego Urzędu Marszałkowskiego uregulowane w dniu 14 sierpnia 2012 r.
- (65) Komisja zauważa, że w 2007 r. miejscowy Urząd Marszałkowski zdecydował o umorzeniu wierzytelności, która tym samym została objęta drugim planem restrukturyzacyjnym. Drugi plan restrukturyzacyjny został notyfikowany Komisji.
- (66) Komisja odnotowuje jednocześnie, że zobowiązanie podlegało złożonym odsetkom za zwłokę wynoszącym od 46% do 10% (zob. tabela 3). Łączne odsetki za zwłokę uiszczane przez przedsiębiorstwo PZL Dębica w dniu 14 sierpnia 2012 r. wyniosły 103 566,29 PLN, czyli niemal dwa razy więcej niż wysokość zobowiązania pierwotnego opiewającego na kwotę 61 104,97 PLN.
- (67) Komisja przyjmuje, że faktyczne odroczenie miało miejsce między 1999 r. (kiedy powstała pierwsza część zobowiązań) i 2012 r. (kiedy zobowiązania uregulowano), oraz że miejscowy Urząd Marszałkowski przysporzył korzyści przedsiębiorstwu znajdującemu się w poważnych trudnościach finansowych, zmniejszając obciążenia związane z normalnym prowadzeniem działalności gospodarczej, obejmujące spłatę zobowiązań wobec władz publicznych.
- (68) Stopa zwrotu, która zostałyby zastosowana przez Komisję w odniesieniu do pomocy bezprawnie udzielonej przedsiębiorstwu w Polsce w okresie od przystąpienia do Unii do dnia spłaty zadłużenia wynosiłaby od 5,26%, do 7,62% ⁽¹⁷⁾. Ta stawka jest znacznie niższa od stopy procentowej faktycznie zastosowanej przez Polskę do zadłużenia.
- (69) Ponieważ zobowiązania zostały w całości uregulowane, a odsetki w wysokości od 10% do 16% zastosowane do zobowiązań PZL Dębica w okresie 1 maja 2004 r. – 14 sierpnia 2012 r. były znacznie wyższe niż stosowane przez Komisję stopy zwrotu wynoszące od 5,26% do 7,62%, Komisja doszła do wniosku, że, nie zajmując stanowiska w kwestii legalności pomocy, odzyskanie odbyło się zgodnie z zawiadomieniem Komisji w sprawie odzyskania pomocy. Kwota zapłaconych faktycznie odsetek przekracza kwotę odsetek, którą wyliczono by zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 794/2004.

4. Środki przyznane po przystąpieniu polski do unii

4.1. De minimis

- (70) Polska powiadomiła Komisję o pięciu środkach o całkowitej wartości 20 873,65 PLN, które zdaniem Polski należy uznać za pomoc *de minimis* (ich wykaz można znaleźć w tabeli 2). Środki te wchodzą w zakres zastosowania rozporządzenia (WE) nr 69/2001.
- (71) Komisja przyznaje, że rozporządzenie (WE) nr 69/2001, które umożliwiło przyznanie pomocy w wysokości do 100 000 EUR (ok. 400 000 PLN), nie zawierało wyraźnego wykluczenia przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji. W rozporządzeniu wyraźnie jednak przewidziano, że pożyczka, którą można przyrównać do odroczenia, powinna być „poparta standardowymi zabezpieczeniami i nie pociąga[ć] za sobą nadmiernego ryzyka” (motyw 6 rozporządzenia). Komisja uważa, że w niniejszej sprawie wymóg ten spełnia jedynie odroczenie z dnia 8 września 2006 r. przyznane przez Urząd Skarbowy.
- (72) Po pierwsze, zdaniem Komisji Polska nie przedstawiła wystarczających informacji umożliwiających weryfikację mechanizmu obliczania pomocy *de minimis* oraz wartości pomocy przedstawionej przez Polskę jako „wartość pomocy” w tabeli 2. W szczególności nie przekazano

⁽¹⁴⁾ Stosowane stopy zwrotu można znaleźć pod adresem: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 272 z 15.11.2007, s. 4.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1; zob. w szczególności art. 9 i 11.

⁽¹⁷⁾ Zob. przypis 14.

- szczegółowej informacji o zastosowanych stopach referencyjnych i stopach naliczania opłaty prolongacyjnej, które to informacje umożliwiłyby sprawdzenie kalkulacji wynikających z wzoru zastosowanego przez Polskę (zob. motyw 36). W związku z tym, w odniesieniu do trzech odroczeń przyznanych przez Burmistrza Miasta Dębica w dniach 7 kwietnia 2006 r., 28 lipca 2006 r. oraz 5 października 2006 r., w stosunku do których nie zapewniono zabezpieczenia, Komisja uznaje kwotę nominalną ww. odroczeń za kwotę, jaka należy zastosować na potrzeby *de minimis*. Należy zauważyć, że kwota 264 186 PLN była przedmiotem dwóch decyzji o odroczeniu wydanych przez Burmistrza Miasta Dębica. Ponieważ przedmiot obu decyzji był taki sam, kwota zostanie uwzględniona tylko raz.
- (73) W odniesieniu do siedmiodniowego odroczenia przez Urząd Skarbowy z dnia 8 września 2006 r., w którym ustanowiono zabezpieczenie pokrywające 100% odrazonej kwoty równej 614 550 PLN, Komisja wyliczyła
- element pomocy, dodając 400 punktów bazowych do stosowanej stopy referencyjnej wynoszącej 5,56% zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych z 1997 r.⁽¹⁸⁾. Wartość pomocy w tym przypadku wyniosła 1 126 PLN.
- (74) W odniesieniu do decyzji o umorzeniu, wydanej przez Burmistrza Miasta Dębicy w dn. 5 października 2006 r., jest ona równoważna z dotacją pieniężną i w związku z tym kwota umorzenia musi zostać uwzględniona w całości.
- (75) W świetle powyższych ustaleń łączna kwota pomocy wynosi 369 788 PLN (ok. 93 437 EUR⁽¹⁹⁾) (zob. tabela 7). Łączna kwota jest zatem mniejsza niż 100 000 EUR, dlatego też pomoc wchodzi w zakres rozporządzenia (WE) nr 69/2001. Polska potwierdziła, że PZL Dębica nie otrzymała żadnej innej pomocy *de minimis*.

Tabela 7

Pomoc *de minimis*

Organ przyznający pomoc	Rodzaj środka i data decyzji	Wartość nominalna	Czas trwania pomocy	Wartość pomocy
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o odroczeniu z dnia 7 kwietnia 2006 r.	264 186 PLN	84 dni	264 186 PLN
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o odroczeniu z dnia 28 lipca 2006 r.	66 604 EUR	14 dni	66 604 EUR
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Dębicy	Decyzja o odroczeniu z dnia 8 września 2006 r.	614 520 PLN 154 236 EUR	7 dni	1 126 PLN 282 EUR
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o umorzeniu z dnia 5 października 2006 r.	20 772 PLN 5 279 EUR	—	20 772 PLN 5 279 EUR
Burmistrz Miasta Dębica	Decyzja o odroczeniu z dnia 5 października 2006 r.	83 704 PLN 21 272 EUR	72 dni	83 704 PLN 21 272 EUR
SUMA:				369 788 PLN 93 437 EUR

4.2. Odroczenie terminu spłaty zobowiązań wobec ZUS

- (76) Artykuł 107 ust. 1 Traktatu ma zastosowanie do interwencji w różnych formach, które zmniejszają normalne koszty przedsiębiorstwa i które, chociaż nie są subwencjami w ścisłym tego słowa znaczeniu, mają podobny charakter i ten sam skutek. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem postępowanie organu publicznego odpowiedzialnego za pobór składek na ubezpieczenie społeczne, który toleruje opóźnienia w płatnościach tych składek przyznaje przedsiębiorstwu przeżywającemu poważne trudności finansowe korzyść gospodarczą, zmniejszając obciążenie związane z normalnym stosowaniem systemu ubezpieczeń społecznych, która nie może być całkowicie usunięta przez oprocentowanie i inne opłaty stosowane przy opóźnionych w płatnościach.⁽²⁰⁾

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 273 z 9.9.1997, s. 3.

⁽¹⁹⁾ Przy przeliczaniu walut Komisja wykorzystała średnie kursy wymiany walut Narodowego Banku Polskiego z dnia wydania decyzji o przyznaniu pomocy. Zob. <http://www.nbp.pl/home.aspx?c=/ascx/archa.aspx>

⁽²⁰⁾ Sprawa C-256/97 DMT [1999] Rec. I-3913, pkt 30; sprawa T-36/99 Lenzing przeciwko. Komisji [2004] Zb.Orz. II-3597, pkt 137.

- (77) W obecnej sprawie ZUS umożliwił nagromadzenie poważnego długu przez PZL Dębica w latach 2000-2005. Ewolucja całości długu włącznie z odsetkami za zwłokę jest przedstawiona w tabeli 4.
- (78) Komisja zauważa wstępnie, że pomoc państwa na rzecz PZL Dębica mogła zostać udzielona poprzez brak pełnej egzekucji zobowiązań publicznoprawnych przez ZUS wobec PZL Dębica.⁽²¹⁾
- (79) Polska utrzymuje, że odroczenie terminu spłaty zobowiązań wobec ZUS nie zawiera elementu pomocy państwa, ponieważ ZUS, zgadzając się w marcu 2012 r. na odroczenie spłaty należnej sumy, która ma zostać zapłacona w 96 ratach według ustalonego harmonogramu, postąpił jak prywatny wierzyciel. Polska przedstawiła analizę testu prywatnego wierzyciela z października 2011 r., która zdaniem Polski potwierdza, że dla ZUS korzystniejsze było odroczenie terminu spłaty należności od PZL Dębica niż ich wyegzekwowanie. Polska twierdzi również, że ZUS, który brał udział w obu planach restrukturyzacji, zawsze posiadał odpowiednią ilość informacji w sprawie sytuacji finansowej i perspektyw PZL Dębica i jego działanie wynikało zawsze z pełnej wiedzy o kondycji przedsiębiorstwa. Wreszcie, strona polska przywołała wiele działań podjętych przez ZUS dla zabezpieczenia i egzekucji wierzytelności. Zdaniem Polski potwierdza to, że działanie ZUS może być porównane z działaniem prywatnego wierzyciela, któremu zależy na odzyskaniu wierzytelności.
- (80) Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa, warunki, które musi spełniać środek, aby być kwalifikowany jako „pomoc” w rozumieniu art. 107 Traktatu, nie są spełnione, jeżeli odbiorca będący przedsiębiorstwem publicznym mógłby, w okolicznościach odpowiadających normalnym warunkom rynkowych, uzyskać takie same korzyści, jak te, które zostały mu udzielone przy użyciu zasobów państwowych. W przypadku przedsiębiorstw publicznych, ocena następuje zasadniczo poprzez zastosowanie testu inwestora prywatnego (w niniejszej sprawie – wierzyciela).⁽²²⁾ Jeżeli państwo członkowskie korzysta z tego testu w trakcie postępowania administracyjnego, musi ono w razie wątpliwości wykazać jednoznacznie i na podstawie obiektywnych i weryfikowalnych dowodów, że środek rzeczywiście wypełnia ten test.⁽²³⁾ W celu ustalenia, czy wystąpiła korzyść, którą można uznać za pomoc państwa dla celów art. 107 ust. 1 Traktatu, Polska musi więc przedstawić dowody na poparcie faktu, że organy publiczne postąpiły tak samo jak postąpiłby hipotetyczny prywatny wierzyciel, który nie tolerowałby braku wpłat i podjąłby działania mające na celu skuteczne odzyskanie należności, nawet gdyby miało to doprowadzić do wszczęcia postępowania upadłościowego.
- (81) Hipotetyczny prywatny wierzyciel dokładnie przeanalizowałby sytuację gospodarczą dłużnika; brak planu restrukturyzacji i słabe perspektywy na przywrócenie rentowności przyspieszyłyby odzyskanie wierzytelności.
- (82) Dlatego też w celu określenia, czy organy publiczne przyznały pomoc państwa, należy ustalić, że w przedmiotowym przypadku ZUS starał się odzyskać wszystkie należności bez ponoszenia strat finansowych, oraz czy decyzję o niewnoszeniu o upadłość przedsiębiorstwa podjął w celu odzyskania jak największej części wierzytelności, tak jak zrobiłby to hipotetyczny prywatny wierzyciel⁽²⁴⁾.
- (83) Komisja przeanalizuje sprawozdanie przedstawione przez Polskę w odniesieniu do decyzji o podpisaniu porozumienia w sprawie odroczenia z 2012 r. Jednakże Komisja zauważa, że ZUS zezwalał na gromadzenie się długu przez wiele lat. Rzeczywiście, informacje przekazane przez Polskę dotyczą całego okresu od końca pierwszego okresu restrukturyzacji (a nawet wcześniej) aż do zlecenia przygotowania analizy w październiku 2011 w perspektywie zawarcia porozumienia w sprawie odroczenia. Z uwagi na zgłoszenie w 2008 r. drugiego planu restrukturyzacji, przedsiębiorstwo nie dążyło aktywnie do porozumienia z wierzycielami. Komisja musi zatem również sprawdzić, czy zachowanie ZUS w okresie od końca pierwszego okresu restrukturyzacji do podpisania porozumienia o odroczeniu spłaty wierzytelności jest zgodne z testem prywatnego wierzyciela.
- (84) W kolejnych motywach Komisja odniesie się do (i) zaangażowania ZUS w pierwszy plan restrukturyzacji, (ii) częściowej egzekucji wierzytelności przez ZUS w latach 2007 – 2012 po niepowodzeniu pierwszego planu restrukturyzacji oraz (iii) porozumienia w sprawie odroczenia z dnia 1 marca 2012 r. Pierwszy plan restrukturyzacji został zatwierdzony przez właściwy organ krajowy przed przystąpieniem Polski do Unii i obejmuje głównie okres przed akcesją. Dla wniosku o zachowaniu ZUS kluczowe znaczenie ma ocena pkt (ii) i (iii). Komisja powróci jednakże w swojej ocenie do ewolucji sytuacji PZL Dębica z okresu pierwszego planu restrukturyzacji, gdyż zrozumienie rozwoju tej sytuacji ma istotne znaczenie.

⁽²¹⁾ Por. C-342/96 Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji [1999] Rec. I-2459, pkt 46, C-256/97 DMT [1999] Rec. I-3913, pkt 21, C-480/98 Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji [2000] Rec. I-8717, T-152/99 HAMS A [2002] Rec. II-3049, pkt 167.

⁽²²⁾ Sprawa C-124/10 P Komisja przeciwko *Électricité de France*, wyrok z dnia 5.6.2012, dotychczas nieopublikowany, pkt 78 (przywołujący wyroki w sprawach C-303/88 *Włochy przeciwko Komisji*, Rec. I-1433, pkt 20, C-482/99 *Francja przeciwko Komisji*, Rec. I-4397, pkt 68–70, C-71/09 P, C-73/09 P i C-76/09 P *Comitato „Venezia vuole vivere” i in. przeciwko Komisji*, dotychczas nieopublikowany, pkt 91 i przytoczone tam orzecznictwo).

⁽²³⁾ Sprawa C-124/10 Komisja przeciwko *Électricité de France*, wyrok z dn. 5.6.2012, dotychczas nieopublikowany.

⁽²⁴⁾ Sprawa C-256/97 *DM Transports* [1999] Rec. I-3913, pkt 30.

Zaangażowanie ZUS w pierwszy plan restrukturyzacji

(85) Jak wspomniano powyżej ZUS zdecydował się na uczestnictwo w pierwszym planie restrukturyzacji, przygotowanym i zatwierdzonym w 2002 r., to znaczy przed przystąpieniem Polski do Unii. Plan obejmował m.in. restrukturyzację zobowiązań finansowych wobec ZUS. Na podstawie tego planu restrukturyzacji ZUS zgodził się na odroczenie terminu spłaty zobowiązań w wysokości 1 364 600 PLN, podczas gdy wyższa kwota równa 3 890 000 PLN miała zostać spłacona środkami pochodzącymi z pożyczki z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorstw. Jak wyjaśniono powyżej (zob. motyw 13), przedsiębiorstwo PZL Dębica nie otrzymało funduszy od Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorstw. W rezultacie ZUS postanowił, że nie odroczy terminu spłaty pozostałej części zobowiązań i w 2006 r. zagroził złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa.

(86) Komisja odnotowuje, że pomimo niepowodzeniu restrukturyzacji finansowej i zaległości finansowych na koniec pierwszego okresu restrukturyzacji przedsiębiorstwu udało się osiągnąć niewielkie zyski w 2006 r. (zob. tabela 1). Potwierdza to, że starania przedsiębiorstwa w zakresie restrukturyzacji organizacyjnej i technologicznej przyniosły rezultaty.

(87) Należy również zauważyć, że od 2001 r. ZUS ustanowił zabezpieczenie na szeregu aktywów PZL Dębica w celu pokrycia rosnącej wierzytelności. Wartość hipoteki osiągnęła w 2007 r. 11,6 mln PLN i obejmowała 100% wierzytelności.

(88) Wreszcie Komisja zauważa, że od 2003 ZUS rozpoczął egzekwowanie wierzytelności poprzez sprzedaż aktywów PZL Dębica (jak to przedstawiono w tabeli 5). ZUS postanowił jednak nie sprzedawać aktywów na zasadzie sprzedaży wymuszonej, która normalnie przynosi kwoty niższe od normalnej wartości. Rzeczywiście, w kontekście zmniejszonego zapotrzebowania na aktywa przemysłowe wynikające z obecnych warunków ekonomicznych, zjawisko to mogłoby się wręcz zastrzyć. W zamian ZUS zgodził się na sprzedaż kontrolowaną organizowaną przez przedsiębiorstwo. Formuła ta wymagała zgody ZUS na sprzedaż na podstawie oferty przedstawionej przez osobę trzecią, a uzyskany w ten sposób zysk netto ze sprzedaży był następnie przekazywany ZUS. Dowody przedstawione przez Polskę prowadzą do wniosku, że podczas gdy sprzedaż prowadzona przez PZL Dębica generowała wartości rynkowe, proces sprzedaży był wolniejszy niż w przypadku sprzedaży wymuszonej. Między 2004 i 2006 r. ZUS odzyskał poprzez kontrolowaną sprzedaż aktywów PZL Dębica ponad 1,6 mln PLN.

Egzekucja należności przez ZUS w latach 2007 - 2012

(89) Niepowodzenie restrukturyzacji finansowej w pierwszym planie restrukturyzacji oraz rosnący dług PZL Dębica spowodowały, że pod koniec 2006 r. ZUS poważnie rozważał scenariusz bankructwa przedsiębiorstwa. Jak wyjaśniono powyżej (patrz motyw 42 lit. c)), w dniu

20 listopada 2006 r. ZUS poinformował przedsiębiorstwo o zamiarze złożenia wniosku o upadłość PZL Dębica. Ta groźba nie została zrealizowana w związku z informacją, którą PZL Dębica przedstawiła ZUS w dniu 12 grudnia 2006 r. Komisja oceniła, czy ZUS postępował tak, jak zachowałby się hipotetyczny prywatny wierzyciel, w okresie między 2007 (koniec pierwszego okresu restrukturyzacji) a 2012 rokiem (kiedy podpisano porozumienie w sprawie odroczenia).

(90) Komisja najpierw oceniła informację przedstawioną ZUS przez PZL Dębica w dniu 12 grudnia 2006 r. Przedsiębiorstwo przedstawiło gruntowną analizę sytuacji ekonomicznej i finansowej, jak również prognozę rozwoju. Komisja zauważa, że następujące okoliczności przedstawione przez przedsiębiorstwo ZUS byłyby ważne dla hipotetycznego prywatnego wierzyciela przy ocenie sytuacji dłużnika i sposobu dalszego postępowania, mającej na celu odzyskanie jak największej części wierzytelności i, w związku z tym, byłyby monitorowane przez wierzyciela:

a) rosnąca sprzedaż i obniżone koszty produkcji przedsiębiorstwa osiągnięte dzięki działaniom restrukturyzacyjnym podjętym przez PZL Dębica w ramach pierwszego planu restrukturyzacji;

b) prognozowany zysk za 2006 r. wraz z wyjaśnieniem, że do wzrostu zadłużenia i niezdolności PZL Dębica do szybszej spłaty zadłużenia doprowadził brak rentowności przed 2006 r.;

c) ogólnie pozytywny trend prognozowanych przychodów w nadchodzących latach, które to przychody umożliwiłyby trwałą spłatę zadłużenia i gwarantowałyby, że dług by nie narastał;

d) działania przedsiębiorstwa w obszarach marketingu i innowacji oraz nowe rynki, na których przedsiębiorstwo rozpoczęło sprzedaż dzięki nowej strategii marketingowej (wydobycie węgla i miedzi oraz nowe kontrakty z partnerami na Ukrainie i w Chinach);

e) brak innych znaczących długów wobec podmiotów publicznych i wierzycieli prywatnych oraz

f) zobowiązanie się przedsiębiorstwa do terminowego regulowania bieżących i przyszłych płatności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

(91) Komisja zauważa, że w oparciu o obszernie informacje przedstawione powyżej, wskazujące na ścieżkę wzrostu dla PZL Dębica oraz realne przychody dla ZUS, uzasadnione było założenie, że większą część wierzytelności będzie można odzyskać pozwalając przedsiębiorstwu na kontynuowanie działalności niż zmuszając ją do upadłości. Stwierdziwszy to, Komisja zauważa, że działając ostrożnie, ZUS nie wyraził zgody na zawieszenie egzekucji komorniczej, co według PZL Dębica spowalniało

proces restrukturyzacji. Zatem ZUS postępował tak, jak zachowałby się prywatny wierzyciel, który wybrałby sposób działania pozwalający mu na odzyskanie jak największej części wierzytelności.

- (92) Komisja zauważa, że w 2008 r. ZUS przystąpił do drugiego planu restrukturyzacji i tym samym zgodził się na odroczenie spłaty części wierzytelności. Pozostała część wierzytelności miała być spłacona dzięki zasileniu przedsiębiorstwa funduszami przez państwową ARP. Jednakże obowiązek nieimplementowania pomocy został dochowany i środki nie zostały wdrożone. Komisja zauważa, że ZUS nie polegał na realizacji drugiego planu restrukturyzacji jako na rozwiązaniu problemu swoich należności, lecz kontynuował działania podjęte w 2007 r., jak opisano powyżej
- (93) W latach 2007 i 2008 dzięki sprzedaży kontrolowanej nieruchomości PZL Dębica, oprócz sum, o których mowa w motywie 88, ZUS odzyskał ponad 5,4 miliona PLN (zob. tabelę 5). Zgodnie z wyjaśnieniami strony polskiej, brak sprzedaży nieruchomości przedsiębiorstwa po 2008 r. pomimo posiadanej przez ZUS hipoteki na 3 nieruchomościach o łącznej wartości przekraczającej 6 milionów należy rozpatrywać łącznie z kontekstem gospodarczym, w jakim odbywała się sprzedaż aktywów PZL Dębica. Polska stwierdziła, że kryzys gospodarczy i zmniejszenie aktywności gospodarczej w regionie wpłynęło na brak zainteresowania aktywami PZL Dębica i skutkowało niemożnością ich sprzedaży po cenie, która byłaby do zaakceptowania przez ZUS.
- (94) Z drugiej strony, jak wspomniano powyżej, ZUS utrzymywał zajęcie na koncie przedsiębiorstwa, dzięki któremu udało się ZUS odzyskać dodatkowe 475 369 PLN pomiędzy 2007 i 2010 r.
- (95) Ciągła egzekucja przyniosła ZUS ponad 7 milionów PLN w rozpatrywanym okresie (zob. motyw 96 lit. b)), a okoliczność, że proces odzyskiwania należności zajmował więcej czasu, równoważona była naliczaniem złożonych odsetek za zwłokę od wierzytelności.
- (96) Komisja zbadała również, czy w latach 2007 – 2012 przedsiębiorstwo PZL Dębica wywiązało się z obietnic złożonych ZUS, dzięki którym w styczniu 2007 ZUS nie zdecydował się postawić przedsiębiorstwa w stan upadłości. Komisja zauważa co następuje:
- a) od 2006 r. przedsiębiorstwo PZL Dębica przynosi zyski a także udało mu się pozyskać inwestora prywatnego w 2010 r. (zob. motyw 10); jednocześnie, z uwagi na zadłużenie, na wynikach netto przedsiębiorstwa odbiła się niemożność występowania w przetargach publicznych oraz uzyskania kredytu na rynku;
- b) przedsiębiorstwu udało się zmniejszyć zadłużenie o 7 milionów PLN od 2006 r.; oprócz kontrolowanej sprzedaży nieruchomości i zajęć na kontach przedsię-

biorstwa, o czym była mowa powyżej, przedsiębiorstwo co roku wywiązywało się z przyrzeczenia spłaty długu i zmniejszało dług dzięki osiąganym zyskom a także dzięki zastrzykowi kapitału od inwestora prywatnego;

- c) przedsiębiorstwo wywiązywało się z bieżących należności względem ZUS i innych organów publicznych od 2006 r., i zatem, oprócz marginalnego długu w wysokości 1 900 PLN, nie odnotowało nowego długu.
- (97) Komisja uznaje, że odzyskanie rentowności przez PZL Dębica w 2006 r., dobre perspektywy na długoterminową rentowność oraz stałe regulowanie bieżących zobowiązań finansowych przez PZL Dębica od 2006 r., a także wejście do przedsiębiorstwa inwestora prywatnego w 2010 r. to ważne czynniki, które uwzględniłby prywatny wierzyciel podczas decydując o tym, czy rozwiązanie przyjęte w 2007 r. jest najlepszym sposobem na odzyskanie jak największej części wierzytelności.

Porozumienie w sprawie odroczenia z dnia 1 marca 2012 r.

- (98) Polska przedłożyła analizę testu prywatnego wierzyciela przeprowadzoną przez zewnętrznego konsultanta w październiku 2011 r., tj. przed transakcją w sprawie odroczenia z dnia 1 marca 2012 r. W sprawozdaniu porównano dwie opcje: (i) egzekucję wszystkich należności finansowych przez ZUS oraz (ii) uregulowanie zobowiązań wobec ZUS poprzez odroczenie terminu spłaty całości wierzytelności. Z testu wynika, że ZUS powinien wybrać odroczenie, które gwarantuje odzyskanie całej kwoty należności, podczas gdy likwidacja doprowadziłaby do odzyskania około 60%-70% wierzytelności.
- (99) Komisja krytycznie przeanalizowała sprawozdanie i przyjęte w nim założenia.
- (100) Po pierwsze, Komisja odnotowuje, że wnioski z testu oparto o analizę (i) faktycznej sytuacji gospodarczej i finansowej PZL Dębica, (ii) aktywów i wszystkich pasywów przedsiębiorstwa, (iii) jego pozycji rynkowej, (iv) wyników restrukturyzacji oraz (v) norm prawnych i stosowanych praktyk w zakresie postępowań upadłościowych w Polsce.
- (101) W przypadku likwidacji ZUS mógłby odzyskać tylko 60%-70% należności w okresie 3 lub 4 lat⁽²⁵⁾. Obniżenie wysokości możliwej do odzyskania kwoty wynika głównie z wysokich kosztów likwidacji oraz niskiej wartości likwidacyjnej aktywów przedsiębiorstwa. W odniesieniu do ww. wartości likwidacyjnej Komisja odnotowuje, że w przypadku upadłości wartość aktywów jest pomniejszona w sprzedaży wymuszonej o ok. 50% ze względu na fakt, że aktywa te będą sprzedawane osobno i nie zostaną wykorzystane jako dobrze

⁽²⁵⁾ Na podstawie danych NIK dotyczących długości postępowań upadłościowych.

- funkcjonujące przedsiębiorstwo. Kwota jest niska również ze względu na obniżony popyt na aktywa przemysłowe podczas kryzysu gospodarki realnej, jednak wciąż znajduje się powyżej średniego dochodu ze sprzedaży majątku masy upadłości w Polsce, który wynosi 26,86% w stosunku do ich godziwej wartości.
- (102) W scenariuszu odroczenia, opisanym w motywie 44, w sprawozdaniu uznano za istotne z perspektywy prywatnego wierzyciela, który chce odzyskać jak największą częśći wierzytelności, następujące elementy:
- odzyskanie rentowności przez PZL Dębica w 2006 r. w wyniku restrukturyzacji,
 - portfel aktualnych zamówień złożonych w przedsiębiorstwie PZL Dębica oraz jego sieć sprzedaży w Polsce i za granicą,
 - pojawienie się prywatnego inwestora – przedsiębiorstwa Eurotech, które w 2010 r. nabyło 16,7% nowo wyemitowanych akcji PZL Dębica,
 - list intencyjny przedsiębiorstwa Eurotech z 2011 r., w którym zadeklarowano, z zastrzeżeniem decyzji Komisji, chęć wniesienia dodatkowego kapitału oraz nabycia kolejnych 15% akcji,
 - perspektywa znacznie lepszych wyników finansowych, gdy PZL Dębica ponownie uzyska dostęp do procedur przetargowych oraz finansowania zewnętrznego, co jest uzależnione od zawarcia porozumienia w sprawie odroczenia,
 - fakt, że w latach 2006-2011 przedsiębiorstwo PZL Dębica terminowo regulowało bieżące składki na rzecz wszystkich organów publicznych (średnio 5 mln PLN rocznie), oraz
 - fakt, że dzięki odroczeniu ZUS uzyska dodatkowe 18 mln PLN w formie bieżących składek na ubezpieczenia społeczne w czasie ośmiu lat spłacania długu przez przedsiębiorstwo.
- (103) Komisja nie może jednak uwzględnić ostatniego elementu, ponieważ przyszłych obowiązkowych płatności nie można porównać do dochodów, jakich mogłoby oczekiwać prywatne przedsiębiorstwo z prowadzonej działalności gospodarczej. Pobieranie obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne nie stanowi działalności gospodarczej.
- (104) Komisja zauważa, że zawarte porozumienie przewiduje odzyskanie pełnej kwoty należnej na dzień 1 marca 2012 r., tj. [7,0 – 13,0 mln] PLN, w tym [3,5 – 6,5 mln] PLN długu oraz [3,5 – 6,5 mln] PLN odsetek za zwłokę. Oprócz ww. kwoty przedsiębiorstwo miało uiścić opłatę za odroczenie w wysokości [1,0 – 1,7 mln] PLN. Zobowiązania mają zostać spłacone w 96 ratach miesięcznych.
- (105) Ponadto Komisja odnotowuje, że ZUS utrzymał zabezpieczenie na aktywach PZL Dębica o wartości 6 243 002,55 PLN i zamierza je sprzedać w podobny kontrolowany sposób, jak poprzednie aktywa. Wszelkie środki pochodzące ze sprzedaży ww. aktywów zostaną wykorzystane na poczet spłaty zobowiązań PZL Dębica wobec ZUS.
- (106) Ponadto Komisja odnotowuje, że w sprawozdaniu nie zawarto porównania bieżących wartości wpływów w opcji 1 i opcji 2, które pozwoliłoby prywatnemu wierzycielowi na wybranie bardziej korzystnej opcji. Komisja obliczyła ww. bieżące wartości dla kilku stóp dyskontowych i przy ostrożnych założeniach, tj. 3 lata w przypadku likwidacji przedsiębiorstwa i 8 lat w przypadku odroczenia. W obliczeniach Komisji nie uwzględniono przyszłych zysków ZUS pochodzących z bieżących płatności. W przypadku wszystkich istotnych stóp dyskontowych odroczenie jest dla prywatnego wierzyciela korzystniejsze niż likwidacja.
- (107) Komisja odnotowuje również, że do listopada 2012 r. przedsiębiorstwo PZL Dębica terminowo zapłaciło dziewięć rat przewidzianych w odroczeniu.
- (108) Na tej podstawie Komisja uznaje, że ZUS, zgadzając się w marcu 2012 r. na odroczenie, zachował się jak prywatny wierzyciel, który stara się odzyskać należną kwotę od dłużnika w trudnej sytuacji finansowej. W związku z tym wierzyciel publiczny nie przyznał PZL Dębica korzyści. Co za tym idzie uregulowanie zaległych należności w oparciu o odroczenie przewidziane w porozumieniu zawartym pomiędzy przedsiębiorstwem i ZUS w marcu 2012 r. nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

VI. WNIOSEK

- (109) Komisja uznaje środki pomocy, o których mowa w motywie 52, za wycofane. Postępowanie Komisji w odniesieniu do tych środków zostaje zatem zakończone na podstawie art. 8 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.
- (110) Komisja uznaje środki pomocy, o których mowa w motywie 56, za przyznane przed przystąpieniem Polski do Unii i niemające zastosowania po przystąpieniu. Środki te nie mogą być badane przez Komisję ani w ramach procedury określonej w art. 108 Traktatu, ani w ramach procedury mechanizmu przejściowego.
- (111) W odniesieniu do środków, o których mowa w motywie 59, Komisja odnotowuje, że wszelka pomoc przyznana bezprawnie zostałaby uznana za odzyskaną zgodnie z zawiadomieniem w sprawie odzyskania pomocy.
- (112) Środki pomocy wymienione w tabeli 7 wchodzą w zakres stosowania rozporządzenia (WE) nr 69/2001 i nie przekraczają wartości progowej ustanowionej przez ten akt.

(113) Komisja uznaje wreszcie, że środek, o którym mowa w motywach 76-108, nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Postępowanie określone w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wszczęte decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 49/08 (ex N 402/08) – Pomoc na restrukturyzację dla PZL Dębica zostaje zakończone w odniesieniu do następujących środków na rzecz PZL Dębica:

- a) dwóch środków o wartości 4 965 800 PLN i 5 534 200 PLN, zgłoszonych przez Polskę w dniu 13 sierpnia 2008 r. i wycofanych w dniu 10 października 2011 r., na podstawie art. 8 rozporządzenia (WE) nr 659/1999,
- b) środka o wartości 914 522,15 PLN, którego dotyczyła decyzja Urzędu Skarbowego z dnia 20 października 2003 r., w związku z tym, że środek przyznano przed przystąpieniem Polski do Unii i nie ma on zastosowania po przystąpieniu,
- c) środka o wartości równiej sumie kwoty nominalnej 61 104,97 PLN i odsetek za zwłokę wynoszących 103 566,29 PLN, które to kwoty uregulowano w dniu 14 sierpnia 2012 r.; środek ten stanowił pomoc niezgodną z prawem zgodnie z art. 7 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr

659/1999. Polska odzyskała przedmiotową pomoc w dniu 14 sierpnia 2012 r. zgodnie z zawiadomieniem Komisji „Zapewnienie skutecznego wykonania decyzji Komisji nakazujących państwom członkowskim odzyskanie pomocy przyznanej bezprawnie i niezgodnej ze wspólnym rynkiem” ⁽²⁶⁾,

- d) pięciu środków na rzecz PZL Dębica wyszczególnionych w tabeli 7, w związku z tym, że stanowiły one pomoc *de minimis* w rozumieniu art. 2 rozporządzenia (WE) nr 69/2001,
- e) odroczenia terminu spłaty [7,0 – 13,0 mln] PLN, przyznanego PZL Dębica na podstawie porozumienia w sprawie odroczenia zawartego z ZUS w dniu 1 marca 2012 r., na podstawie art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, w związku z tym, że przedmiotowy środek nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 grudnia 2012 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 272 z 15.11.2007, s. 4.